

Justisdepartementet
v/Justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Kopi til:
UDI
Representanter i stortingskomiteene justis, kommunal og konstitusjon

Oslo, oktober 2014

Press på retur påfører mennesker på flukt for lang ventetid før asylintervju og behandling av deres behov for beskyttelse

NOAS er bekymret over konsekvensene av kutt i bevilgningene til Utlendingsdirektoratet, UDI, i revidert nasjonalbudsjett, samtidig som direktoratet gis sterke pålegg om å prioritere retursaker. Dette medfører at traumatiserte asylsøkere fra Syria blir sendt til transittmottak med beskjed om at de må vente i minst fire måneder på asylintervju og dermed på å få sitt behov for beskyttelse behandlet. NOAS mener dette ikke er i tråd med utlendingsforskriften § 17-2. her heter det at «med mindre søkeren blir bortvist til et første asylland eller land som deltar i Dublinsamarbeidet, jf. lovens § 32 fjerde ledd, skal asylintervju foretas snarest mulig.»

NOAS beklager sterkt politiske prioriteringer i Justisdepartementet, med prioritering av høye retur tall foran tidligst mulig asylintervju hos UDI og videre rask behandling av asylsøknader fra søkergrupper hvor det opplagt foreligger reelle behov for beskyttelse.

NOAS tok opp vår bekymring for asylsøkere fra Syria og Eritrea som i sommer ble «satt på vent» i mellom fire og ni måneder, en i brev til UDI, v/avdelingsdirektør Hanne Jendal, per brev 16. juli i år. Etter dette er det kommet varsel om at også søkere fra Somalia og Sudan påføres tre måneders ventetid før de kan komme til intervju. Ny estimert ventetid for asylsøkere fra Eritrea og Syria er henholdsvis seks og fire måneders ventetid.

I dag flyttes eritreere direkte til ordinært mottak hvor de venter inntil seks måneder før de får komme til asylintervju. Syrere, statsløse palestinere fra Syria, sudanere og somaliere må vente tre- fire måneder i transittmottak før de får komme til intervju.

Samtidig som ressursene til returarbeidet øker, og høye måltall om utsendelser av asylsøkere eller personer med avslag er høyt prioritert, blir mennesker med et reelt beskyttelsesbehov satt til side og må vente inntil et halvt år før de får fremmet sin søknad om asyl hos UDI.

Det er flere problematiske sider ved denne praksisen og vi vil fremheve noen av dem.

1. Et transittmottak er et midlertidig botilbud og oppholdet her skal være kortest mulig. Syriske asylsøkere må vente inntil fire måneder på et transittmottak og barnefamilier fra Syria to-tre måneder før intervju. Disse barna har opplevd krigen i Syria og mange

en traumatiserende reise over Middelhavet, før de kom til Norge. De burde snarest mulig komme i et ordinært mottak hvor barna kan gå på skole og få en mer stabil hverdag.

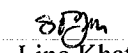
2. Lang ventetid før asylsøkerne får anledning til å legge frem sin asylsøknad for UDI er problematisk av hensyn til rettssikkerheten. NOAS er bekymret for at viktig informasjon ikke kommer frem i tide eller at opplysninger av betydning for saken ikke blir belyst. NOAS konkurrerer med mange aktører om å være en troverdig kilde til informasjon. Vi opplever at vår rolle ofte er å måtte korrigere eller avkrefte informasjon, rykter og oppfatninger søkerne har fått med seg fra menneskesmuglere eller andre asylsøkere. Når det går seks måneder fra søkerne får veiledning som forberedelse til asylintervjuet fra NOAS, til intervjuet faktisk finner sted, er vi redd for at mye av innholdet i veiledningen blir fortrent i informasjonsstrømmen gjennom uformelle nettverk og ryktebørser i ulike diaspora-miljøer.
3. Den uforutsigbare ventetiden er i seg selv en belastning for personer som kan ha opplevd en dramatisk flukt. Personer som har etterlatt familie i krigsrammede områder må vente i lang tid før de får avgjort sin søknad om asyl og eventuelt få innvilget en søknad om familiegjening. Dette er en kilde til mye uro hos søkerne. Vi frykter at dersom det går for lang tid før desperate familiemedlemmer får av klart om de kan komme til Norge på familiegjening, vil ytterligere flere kvinner og barn oppleve seg tvunget til å legge ut på farlig ferd over Middelhavet i regi av kyniske menneskesmuglere.

NOAS ber regjeringen bidra til raskest mulig saksbehandling og avklaring av behov for beskyttelse og mulighet for familiegjening, som et viktig bidrag til å redusere antallet desperate familier som setter livet på spill i usikre farkoster over Middelhavet.

NOAS ber derfor Justisdepartementet om å prioritere å få ned ventetiden for eritreiske og syriske, samt sudanske og somaliske asylsøkere før de skal til intervju. Den lange ventetiden bidrar til å svekke, i stedet for å styrke asylprosessen fra start (som er ett av avtalepunktene i asyldtalen med Venstre og KrF) og påfører sårbare mennesker en unødvendig belastning.

Med vennlig hilsen,
for
Norsk Organisasjon for Asylsøkere

Ann-Magrit Austenå
Generalsekretær

Line Khateeb
Avd.leder NOAS' informasjonsprogram